

**ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
Instructional Leadership of School Administrators in Disruption Age
According to Private School Personnel's Opinions
Under the Provincial Education Office of Nakhon Ratchasima**

วิทยา เทพคอม, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, กฤษฎา วัฒนศักดิ์
วิทยาลัยนครราชสีมา

Witthaya Thepkom, Wiraphat Wongwatkasem, Krisada Wattanasak
Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : bro.witthaya@gmail.com, wiraphat@nmc.ac.th, krisada@nmc.ac.th

(Received : 26 December 2023 ; Edit : 16 January 2024 ; accepted : 16 January 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 354 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T-Test) และค่าเอฟ (F-Test) 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และเปิดรับแนวความคิดใหม่ๆ เชิงวิชาการอยู่เสมอ ยึดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ พันธกิจ ศึกษาบริบทของโรงเรียน และความต้องการของชุมชน เป็นกรอบในการดำเนินงานวิชาการร่วมกับครู นำนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ มาออกแบบหลักสูตรและการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกับครู โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน

Abstract

The purposes of this research are to 1) Study the level of instructional leadership of school administrators in disruption age according to the private personnel's opinions under the provincial education office of Nakhon Ratchasima. 2) Compare the instructional leadership of school administrators in disruption age according to the private personnel's opinions under the provincial education office of Nakhon Ratchasima classified by position, school size, and working experience. 3) Study the guidelines for developing instructional leadership of school administrators in disruption age according to the private personnel's opinions under the provincial education office of Nakhon Ratchasima. The sampling group included 354 private school personnel. The research instruments were 1) A 5-level rating scale questionnaire with a consistency index between 0.80 – 1.00 and the reliability score for the entire questionnaire was equal to 0.97. The statistics for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, T-Test, and F-Test 2) A structured interview with a consistency index between 0.80 -1.00.

The research found that

1. Instructional leadership of school administrators in disruption age according to the private personnel's opinions under the provincial education office of Nakhon Ratchasima. The overall was at high level.

2. Instructional leadership of school administrators in disruption age according to the private personnel's opinions under the provincial education office of Nakhon Ratchasima classified by position, school size, and working experience. The result showed no difference in the overall and in each aspect.

3. School administrators should study the world trend and always open for the new academic ideas adhering to the goals, objectives, school mission, studying the school context, and community needs as the academic framework to work with teachers. Designing school curriculum and instruction with students in accordance the focus points and policies of the Ministry of Education. Creating the best atmosphere and learning environment to promote a learning organization. Collaboratively, planning the internal supervision with teachers and providing opportunities to exchange knowledge through the professional learning community to uplift the better teaching and learning.

Keywords : Instructional Leadership, School Administrators, Disruption Age

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์และสมดุลตามศักยภาพ ทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สืบเนื่องมาจากกระบวนและวิธีการจัดการศึกษาที่ไม่สามารถสร้างและกระจายโอกาส รวมทั้งคุณภาพการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) จึงได้กำหนด“ยุทธศาสตร์ที่ 5 ว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึง การให้บริการ ด้านความเท่าเทียมและด้านประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับบทบาทหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานบริหารการศึกษาในรูปแบบใหม่ได้อย่างยั่งยืน จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะทางการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความพร้อม มีสมรรถนะและศักยภาพ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สามารถบริหารจัดการศึกษาและดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานะการณ์ในปัจจุบันและอนาคต ต้องมีความรู้ในด้านทฤษฎี มีทักษะในการบริหาร รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม และมีประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบความต้องการของชุมชน ทันสมัย พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงการศึกษาซึ่งเป็นยุคแห่งการเรียนรู้ที่มีการเปิดกว้างหลากหลายรวดเร็วโดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้ออกทันโลก (พิณสุดา สิริธรรค์, 2556)

ดังนั้นการบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์เป็นธรรม โปร่งใส เป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้ได้รับความเชื่อถือ เชื่อมั่น และศรัทธา จากครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำทางวิชาการที่ในยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน เพื่อสามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม นำไปสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ คือ การทำให้ผู้เรียน เป็นผู้เรียนรู้ ผู้สร้างสรรค์ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของสังคมโลก เป็นต้นแบบที่ดีในด้านคุณภาพของนักเรียน การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจอย่างยั่งยืน

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำทางวิชาการให้มากขึ้นโดยเฉพาะในยุคที่การเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน ยังให้ความสำคัญกับการมีบริหารงานวิชาการในระดับที่น้อย ซึ่งส่วนใหญ่จะให้ความสนใจเฉพาะผลงานและผลสัมฤทธิ์ดีเด่นที่สามารถสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นเรื่องสำคัญในการวางแผนขับเคลื่อนงานด้านวิชาการที่เป็นหัวใจของโรงเรียน โดยเฉพาะด้านวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการนิเทศการเรียนการสอน ที่จะทำให้โรงเรียนมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกคน และสะท้อนคุณภาพของนักเรียนทุกคนได้อย่างแท้จริง

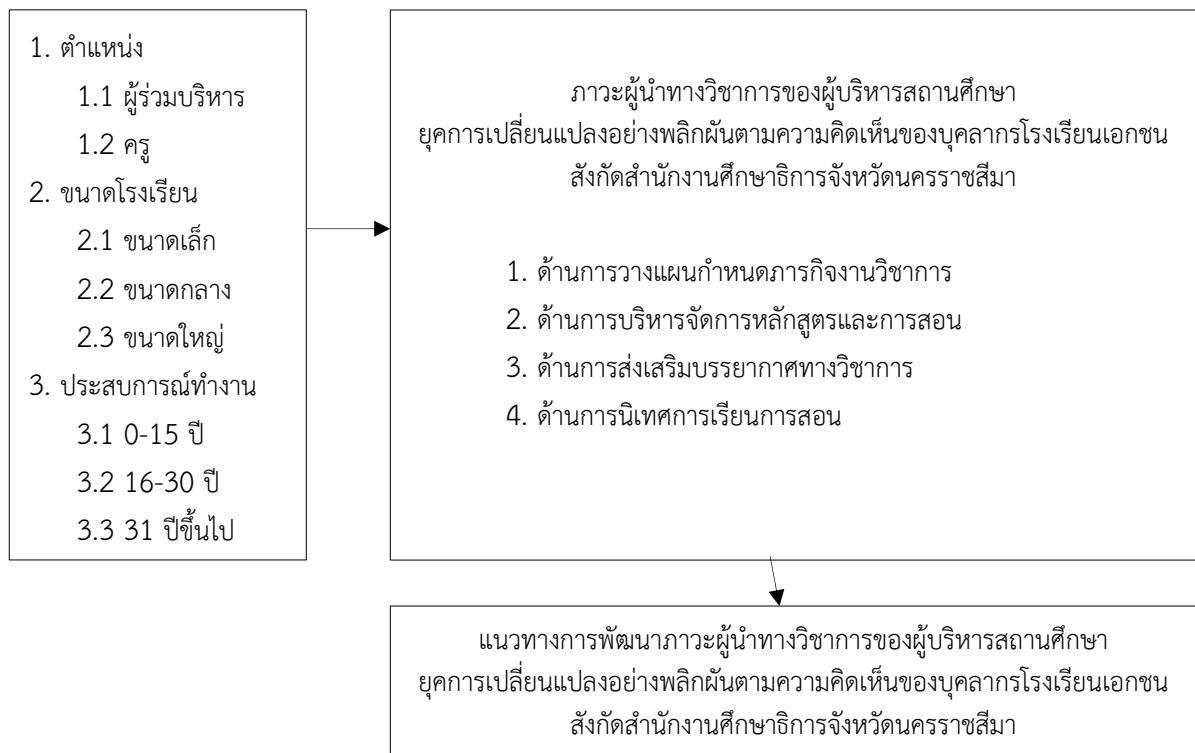
จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะความเป็นผู้นำทางวิชาการ ให้เกิดประสิทธิผลและมีคุณภาพได้รับการยอมรับจากชุมชนและสังคม เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ตามแนวคิดของ Hallinger and Murphy (1985)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน แตกต่างกัน
2. บุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน แตกต่างกัน
3. บุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด นครราชสีมา จำนวน 4,269 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด นครราชสีมา จำนวน 354 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางเครชีและมอร์แกน (1970) โดยได้มาโดยการ สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และการทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

2.1 ตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1) ผู้ร่วมบริหาร	จำนวน	88	คน
2) ครู	จำนวน	266	คน
รวม	จำนวน	354	คน

2.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) ขนาดเล็ก	จำนวน	52	คน
2) ขนาดกลาง	จำนวน	195	คน
3) ขนาดใหญ่	จำนวน	107	คน
รวม	จำนวน	354	คน

3. กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน คือ ผู้ร่วมบริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด นครราชสีมา โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ที่มีประสบการณ์ทำงานและความเชี่ยวชาญด้านวิชาการ จากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำแนกเป็นผู้ร่วมบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครู จำนวน 3 คน รวมจำนวน 6 คน

ตัวแปร

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของ บุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ตามแนวคิดของ ตามแนวคิดของ Hallinger and Murphy (1985) ได้แก่

1. ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน
3. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
4. ด้านการนิเทศการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended)

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 4 ประเด็นคำถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Content Analysis) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอนโดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน ตามแนวความคิดของ Hallinger and Murphy (1985) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, 74 - 84)

1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

1.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในโรงเรียนเทศบาล 4 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

1.6 นำข้อคำถามที่มีความเหมาะสมทั้งฉบับ จำนวน 50 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์จำนวน 4 ข้อ

2.2 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.3 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษาต่อไป เพื่อนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อศึกษาธิการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 354 ชุด คิดเป็นร้อยละร้อย

4. ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้การถามและการตอบตรงประเด็น และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้ โดยมีขั้นตอนสัมภาษณ์ ดังนี้

- 4.1 กำหนดเวลาสัมภาษณ์ 15-20 นาที และนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
- 4.2 เตรียมอุปกรณ์จัดบันทึกที่เหมาะสมกับสถานการณ์
- 4.3 แนะนำตัวเอง และสร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง
- 4.4 บอกวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ และขออนุญาตจัดและบันทึกเสียงระหว่างสัมภาษณ์
- 4.5 ป้อนคำถามเหมาะสมกับเวลา และทำการบันทึกหลังจากการสัมภาษณ์
- 4.6 ขอบขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 101) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้ค่า T-Test (Independent Sample)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ค่า F-Test (One Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

5. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ	4.44	.548	มาก	1

2	ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน	4.38	.514	มาก	3
3	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.39	.540	มาก	2
4	ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	4.24	.596	มาก	4
ภาพรวม		4.36	.494	มาก	

จากตาราง 1 แสดงว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D.= .494 ระดับมาก) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.44$, S.D.= .548 ระดับมาก) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= .540 ระดับมาก) และด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 4.38$, S.D.= .514 ระดับมาก) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= .596 ระดับมาก)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน ดังตาราง 2-4

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	รายการ	ผู้ร่วมบริหาร		ครู		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ	4.45	.524	4.44	.550	.154	.878
2	ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน	4.33	.512	4.39	.515	-1.048	.295
3	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.35	.543	4.39	.540	-.646	.519
4	ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	4.24	.564	4.24	.609	.010	.992
ภาพรวม		4.34	.480	4.37	.500	-.416	.678

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ร่วมบริหารและครู ที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.691	2	.346	1.177	.309
	ภายในกลุ่ม	113.029	385	.294		
	รวม	113.720	387			
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.423	2	.212	.798	.451
	ภายในกลุ่ม	102.124	385	.265		
	รวม	102.547	387			
ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.254	2	.127	.433	.649
	ภายในกลุ่ม	112.907	385	.293		
	รวม	113.161	387			
ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.300	2	.150	.420	.657
	ภายในกลุ่ม	137.216	385	.356		
	รวม	137.516	387			

	รวม	137.515	387			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.386	2	.193	.787	.456
	ภายในกลุ่ม	94.265	385	.245		
	รวม	94.651	387			

จากตาราง 3 แสดงว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.708	2	.354	1.206	.300
	ภายในกลุ่ม	113.012	385	.294		
	รวม	113.720	387			
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.113	2	.056	.212	.806
	ภายในกลุ่ม	102.435	385	.266		
	รวม	102.547	387			
ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.325	2	.162	.554	.575
	ภายในกลุ่ม	112.836	385	.293		
	รวม	113.161	387			
ด้านการนิเทศการเรียนรู้การสอน	ระหว่างกลุ่ม	.251	2	.126	.353	.703
	ภายในกลุ่ม	137.264	385	.357		
	รวม	137.515	387			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.287	2	.144	.586	.557
	ภายในกลุ่ม	94.363	385	.245		
	รวม	94.651	387			

จากตาราง 4.12 แสดงว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน ตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา สามารถสรุปแบบองค์รวมได้ดังนี้

3.1 ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ คือ ผู้บริหารควรศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว เพื่อนำมาวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ วางแผนร่วมกับครู กระตุ้นให้ทุกคนทำหน้าที่ด้วยความเต็มใจ รวมทั้งควรมีการสื่อสารเป้าหมายโรงเรียนให้ทุกคนได้รับทราบและเข้าใจตรงกัน

3.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน คือ ผู้บริหารควรเปิดรับแนวความคิดใหม่ๆ เพื่อนำมาวางแผนหลักสูตรร่วมกับครู ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนเชิงรุก และตรงกับความสนใจของนักเรียน

3.3 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ คือ ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้มากที่สุด มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูพัฒนาวางแผนงานวิชาการร่วมกัน และมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนในการเข้าถึงการเรียนรู้

3.4 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน คือ ผู้บริหารควรร่วมวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกับครู มีการแนะนำและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับครูผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานวิชาการที่ถือเป็นหัวใจที่สำคัญของการจัดการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ น้ำฝน รักชากลาง (2553, 10) และ เกอร์วิน (Girvin, 2001) ที่กล่าวถึงการวางแผนกำหนดภารกิจงานวิชาการ คือ องค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยลงมา เนื่องจากผู้บริหารใส่ใจในการส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2545, 461) และ กลิคแมน (Glickman, 1990) ที่กล่าวถึงการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนของนักเรียนให้มากที่สุด 3) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน มีค่าเฉลี่ยลำดับถัดมา เนื่องจากผู้บริหารเปิดรับความคิดใหม่ๆ เชิงวิชาการ เพื่อนำมาวางแผนและออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สายใจ ประยูรสุข (2551, 63) และ วินด์และดิมมอค (Wildy and Dimmock, 1993) ที่กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน คือภาระงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสนใจ ส่งเสริม และออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากที่สุด 4) ด้านการนิเทศการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เนื่องจากผู้บริหารร่วมกำหนดและวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนกับครู โดยใช้เครื่องมือการนิเทศที่หลากหลายผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, 205) และ คาร์เตอร์และคลอท (Carter and Klotz, 1990) ที่กล่าวถึงการนิเทศการเรียนการสอน คือสิ่งที่ผู้บริหารต้องทำงานและวางแผนร่วมกับครู เพื่อติดตามและกำกับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะว่าบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันใน 4 ด้าน อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน จึงทำให้การผลเปรียบเทียบ จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรเพชญ ไตรรงค์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญสิขาสแสนภูมิ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุค 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุค 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิต รัตนศักดิ์ดา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทาง

วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา อภิปรายได้ดังนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และเปิดรับแนวความคิดใหม่ๆ เชิงวิชาการอยู่เสมอ ยึดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ พันธกิจ ศึกษาบริบทของโรงเรียน และความต้องการของชุมชน เป็นกรอบในการดำเนินงานวิชาการร่วมกับครู นำนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ มาออกแบบหลักสูตรและการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกับครู โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการนิเทศกำกับ และติดตาม ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

1.2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาได้สารสนเทศเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ เพื่อจะได้เพิ่มศักยภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรด้านอื่นๆ อาทิ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของงานวิจัยมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันเป็นรายกรณี อาทิ เช่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน โรงเรียนที่มีผลงานนักเรียนด้านวิชาการ เป็นต้น เพื่อทำให้งานวิจัยได้ข้อมูลเชิงลึกและมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ธนิต รัตนศักดิ์ดา. (2565). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.**
- น้ำฝน รักษากลาง. (2553). **การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ด้านผู้เรียน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.**
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- พินสุตา สิริรังศรี. (2556). **รายงานการวิจัยและพัฒนาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สรพรเพชญ ไตรรงค์. (2564). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- สายใจ ประยูรสุข. (2551). **ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนยานนาวาศรีวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราช ภัฏพระนคร.**
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2545). **การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนนำร่องรูปแบบที่คัดสรร. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอส พี เค เปเปอร์ แอนด์ฟอรั่ม.**
- อัญสิขา แสนภูมิ. (2565). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุค 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- Carter, C. J., & Klotz, J. (1990). What principals must know before assuming the role of instructional leader. *NASSP Bulletin*, 74(525), 36-41.
- Glickman, C. D. (1985). *Supervision of instruction: A developmental approach*. Publication Sales, Allyn and Bacon, Longwood Division, 7 Wells Avenue, Newton, MA 02159 (Order No. H84684, \$33.95; quantity discounts).
- Girvin, J. (2001). Coaching for improving performance and satisfaction. *Nursing Times*, 95 (50), 55-57.
- Hallinger, P. and Murphy, J. (1985) Assessing the Instructional Management Behaviour of Principals. *The Elementary School Journal*, 86, 217-247. <http://dx.doi.org/10.1086/461445>
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970) Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Wildy, H., & Dimmock, C. (1993). Instructional Leadership in Primary and Secondary Schools in Western Australia. *Journal of Educational Administration*, 31(2).